

KEUSAHAWANAN DAN KEUSAHAWANAN SOSIAL TEORI, PRAKTIS DAN KAJIAN KES

KAMAL M.Y.
LUKMAN Z.M.
MAZDAN ALI AMARAN

**KEUSAHAWANAN DAN
KEUSAHAWANAN SOSIAL
TEORI, PRAKTIS DAN KAJIAN KES**

KEUSAHAWANAN DAN KEUSAHAWANAN SOSIAL TEORI, PRAKTIS DAN KAJIAN KES

KAMAL M.Y.
LUKMAN Z.M.
MAZDAN ALI AMARAN

Universiti Malaysia Sarawak

© UNIMAS Publisher 2019

Hak cipta terpelihara. Setiap bahagian daripada terbitan ini tidak boleh diterbitkan semula disimpan untuk pengeluaran atau dipindahkan kepada bentuk lain, sama ada dengan cara elektronik, mekanik, gambar, rakaman dan sebagainya tanpa izin bertulis daripada Penerbit UNIMAS.

Diterbitkan oleh

UNIMAS Publisher,
Universiti Malaysia Sarawak,
94300 Kota Samarahan,

Dicetak di Malaysia oleh

Perpustakaan Negara Malaysia
Kamal M. Y.

Data Pengkatalogan-dalam Penerbitan

KEUSAHAWANAN KONSEP DAN ASAS PENGURUSAN / KAMAL M.Y.,
LUKMAN Z.M., MAZDAN ALI AMARAN.

ISBN 978-967-2298-xx-x

1. Entrepreneurship.
2. Social entrepreneurship.
3. New business enterprises.
4. Government publications--Malaysia.

I. Lukman Z. M.

II. Mazdan Ali Amaran, 1987-.

III. Judul.

338.04

KANDUNGAN

Prakata	xiii
Objektif Buku	xv
Pendahuluan	xvii

BAB 1

Pengenalan Kepada Keusahawanan	1
Pendahuluan	1
Konsep Keusahawanan	2
Istilah Usahawanan	2
Usahawan, Peniaga Kecil dan Keusahawanan	3
Apakah Perbezaan Usahawan dengan Peniaga Kecil?	3
Hubungan Keusahawanan dengan Usahawan	4
Teori Dan Pendekatan Keusahawanan	4
Sudut Faktor Luaran	5
Aspek Persekitaran	5
Aspek Kewangan/Modal	5
Aspek Anjakan (Displacement)	5
Sudut Faktor Dalaman	6
Perkembangan Pendidikan Keusahawanan di Institusi Pendidikan Tinggi	6
Manfaat Pembangunan Keusahawanan	7
Manfaat Keusahawanan kepada Individu	8
Manfaat Keusahawanan kepada Masyarakat	8
Manfaat Keusahawanan kepada Negara	8
Mitos Pembangunan Keusahawanan	8
Mitos Umum	8
Mitos Spesifik Mengenai Perniagaan Pertumbuhan Tinggi	12
Kesimpulan	14

BAB 2

Pembangunan Keusahawanan	15
Pendahuluan	15
Pembangunan Keusahawanan	16

Tahap Pembangunan Keusahawanan	16
Model Pembangunan Keusahawanan	18
Pembangunan Budaya Keusahawanan	19
Kesan Sosialisasi	20
Jaringan Keusahawanan	20
Pendidikan Keusahawanan	21
Kesan Budaya dan Agama	21
Hubungan Usahawan dan Budaya Keusahawanan	21
Hubungan Idea Keusahawanan dengan Kerjaya Jangka Panjang sebagai Usahawan	22
Faktor-Faktor ke atas Pemilihan Kerjaya	22
Persepsi Kebolehlaksanaan	22
Ringkasan: Ke Arah Pembentukan Model Pembangunan Keusahawanan dan Kerjaya Kepada Keusahawanan	23
Pembangunan Keusahawanan Di Malaysia	24
Cabaran Kepada Pembangunan Keusahawanan	24
Kesimpulan	26

BAB 3

Keusahawanan dari Sudut Pandangan ISLAM Dalam	29
Pendahuluan	30
Ciri-ciri Usahawan dari Perspektif Islam	32
Etika Keusahawanan Islam	43
Prinsip Asas Etika Keusahawanan Islam	44
Prinsip Khusus Etika Perniagaan dan Keusahawanan Islam	48
Pematuhan terhadap Kontrak	49
Penipuan dan Salah Tafsir Iklan	49
Timbangan yang Tepat	50
Sorok barang	51
Penghapusan keluaran berlebihan	51
Perniagaan melibatkan Riba	52
Amalan pengambilan pekerja	52
Adil kepada pekerja	53
Penjagaan Alam Sekitar	53

Kesimpulan	54
-------------------	----

BAB 4

Ciri-ciri Seorang Usahawan	57
Pendahuluan	58
Ciri-ciri Usahawan Berjaya	58
Perbezaan Antara Usahawan dan Peniaga	67
Perbezaan Antara Usahawan dan Pengurus	69
Penilaian Diri Usahawan	70
Profil Usahawan Berjaya di Malaysia	70
Kesimpulan	70

BAB 5

Pengenalan kepada Keusahawanan Sosial	83
Pendahuluan	83
Sejarah Keusahawanan Sosial	88
Kepentingan Keusahawanan Sosial	90
Kesimpulan	92

BAB 6

Pemahaman, Ciri-ciri dan Mitos mengenai Keusahawanan Sosial	93
Pendahuluan	94
Pemahaman mengenai Keusahawanan Sosial	94
Ciri-ciri Keusahawanan Sosial	97
Perniagaan Sosial	97
Prinsip Perniagaan Sosial	98
Nilai Sosial	101
Mengenal pasti Peluang	102
Inovasi Sosial	103
Ciri-ciri Usahawan Sosial	104
Pendekatan Keusahawanan Sosial sebagai Satu Fenomena Global	107
Jenis-Jenis Model Konsep Keusahawanan Sosial	110
Konsep Keusahawanan Sosial	112
Konsep Keusahawanan Sosial Islam	117

Mitos atau Tanggapan yang Salah mengenai Usahawan Sosial	119
Kesimpulan	121

BAB 7

Platform, Keperluan dan Cabaran dalam Keusahawanan Sosial	123
Pendahuluan	123
Platform Yang Sesuai Untuk Usahawan Sosial	124
Keperluan Keusahawanan Sosial	125
Cabaran Dalam Membangunkan Keusahawanan Sosial	126
Kesimpulan	130

BAB 8

Perbezaan Perusahaan Sosial dengan Perusahaan yang Lain	133
Pendahuluan	134
Menjadi Usahawan Sosial yang Berjaya	134
Perbezaan Antara Peniaga, Usahawan, Usahawan Korporat dan Usahawan Sosial	135
Kesimpulan	146

BAB 9

Sumbangan Keusahawanan Sosial Kepada Masyarakat	147
Pendahuluan	147
Faedah Dan Manfaat Untuk Diri Sendiri dan Masyarakat	148
Kesimpulan	150

BAB 10

Profil Diri Usahawan Sosial Yang Terkenal	151
Pendahuluan	151
Jamie Oliver (England)	152
Muhamad Yunus (Bangladesh)	156
Dr. Govindappa Venkataswamy (India)	156
Kesimpulan	164

BAB 11

Projek Keusahawanan Sosial Di Peringkat Global	169
Pendahuluan	169
Kajian 1 Funding Cancer Research (The Breast Friends)	170
Kajian Kes 2 Utilizing Resources, Protecting The Environment (Ten Tree Apparel)	172
Kajian Kes 3 A Less Damaging Product For Roads (Eco-Traction)	173
Kajian Kes 4 Creating Jobs In Afrika (Oliberte Shoes)	176
Kajian Kes 5 An Aboriginal Social Enterprise (Quemeez Baby Moccassins)	177
Kesimpulan	180

BAB 12

Projek Keusahawanan Sosial di Malaysia	181
Pendahuluan	181
Kajian Kes 1 Teach For Malaysia	182
Kajian Kes 2 Project Light A Home	184
Kajian Kes 3 Gerai Orang Asal	185
Kajian Kes 4 Kaki Seni	186
Kajian Kes 5 Do Something Good	188
Kajian Kes 6 Pt Foundation	190
Kajian Kes 7 Epic Home	193
Kajian Kes 8 Ecoknight	195
Kesimpulan	200

BAB 13

Memulakan Usaha Teroka	203
Pendahuluan	203
Faktor Kritikal Memulakan Perniagaan	204
Keunikan	205
Saiz Pelaburan	206
Jangkaan Pertumbuhan Jualan dan Keuntungan	206
Kesediaan Produk	207

Kesediaan Pelanggan	207
Cabaran Memulakan Perniagaan	208
Aspek Perundangan Dalam Memulakan Perniagaan	208
Bentuk dan Tatacara Perniagaan di Malaysia	208
Sumber Modal Usahawan	212
Skim Pembiayaan Majlis Amanah Rakyat (Mara)	213
Skim Jaminan Usahawan Kecil	213
Tabung Usahawan Siswazah	213
Skim Galakan Usaha Sama	214
Skim Bantuan Pembangunan Francois	214
Skim Jaminan Untuk Perbankan Tanpa Faedah	214
Tabung Perfileman	214
Tabung Penerbitan	215
Skim Bantuan Khas Wanita	215
Jaringan Keusahawanan	215
Konsep Jaringan	215
Jenis-Jenis Jaringan Keusahawanan	216
Kepentingan Jaringan Keusahawanan	218
Kesimpulan	221

BAB 14

Pengenalan Kepada Perancangan Perniagaan	223
Pendahuluan	223
Definisi Rancangan Perniagaan	225
Tujuan Penyediaan Rancangan Perniagaan	226
Komponen Rancangan Perniagaan	227
Ringkasan Eksekutif	228
Deskripsi Perniagaan	228
Rancangan Pengeluaran Atau Operasi	229
Rancangan Organisasi	230
Rancangan Pemasaran	231
Rancangan Kewangan	232
Format Rancangan Perniagaan	233
Persembahan dan Penilaian Rancangan Perniagaan yang Mantap	238

Kesimpulan	239
-------------------	-----

BAB 15

Peluang Perniagaan di pasaran Antarabangsa untuk Usahawan	241
Pendahuluan	242
Persekitaran Perniagaan Antarabangsa	242
Kenapa Usahawan perlu menceburi Perniagaan Global?	243
Halangan kepada Perdagangan Antarabangsa	243
Perjanjian Perdagangan Antarabangsa	245
Perjanjian Umum Tarif dan Perdagangan (General Agreement on Tariffs and Trade - GATT)	246
Organisasi Perdagangan Dunia (World Trade Organization – WTO)	246
Kawasan Perdagangan Bebas Asia (Asean Free Trade Area - AFTA)	247
Kesatuan Eropah (European Union - EU)	248
Perjanjian Perdagangan Bebas Amerika Utara (North American Free Trade Agreement - NAFTA)	248
Kaedah Untuk Mengembang Ke Pasaran Antarabangsa	249
Pengeksportan	249
Pengimportan	249
Pertukaran Barang dengan Barang (Barter Trade)	250
Usaha Sama	250
Pelaburan Langsung	251
Pelesenan	251
Francais Antarabangsa	252
Kesimpulan	253

BAB 16

Menilai Persekitaran Usahawan	255
Pendahuluan	255
Komponen Persekitaran	257
Pengaruh Persekitaran Luaran Umum	258
Persekitaran Makro-Politik dan Undang-undang	258
Persekitaran Ekonomi	259

Persekitaran Sosiobudaya	260
Persekitaran Teknologi	261
PERSEKITARAN LUARAN	262
Pelanggan	262
Pembekal	263
Pengaruh Kerajaan	263
Institusi Kewangan	264
Pesaing	265
Pertubuhan Bukan Kerajaan	265
PENGARUH PERSEKITARAN DALAMAN	265
Sumber	266
Struktur dan Budaya	267
KESIMPULAN	267
RUJUKAN	269

KEUSAHAWANAN DAN KEUSAHAWANAN SOSIAL TEORI, PRAKTIS DAN KAJIAN KES

Buku ini mengupas aspek keusahawanan dan keusahawanan sosial secara terperinci dari pelbagai kajian kes di peringkat kebangsaan dan antarabangsa. Segala bentuk perbicaraan yang dikelengahkan oleh pengarang adalah mengikut arus pemodenan dari sudut teori dan praktikal agar pembaca lebih memahami konsep keusahawanan dan keusahawanan sosial secara menyeluruh. Oleh itu, tujuan buku ini diterbitkan adalah untuk membawa para pembaca terutamanya pelajar-pelajar sekolah dan universiti agar lebih memahami cabang ilmu keusahawanan dan keusahawanan sosial yang berpaksikan sumber-sumber sahih dari isu dan perkembangan semasa. Penerbitan buku ini juga diharap menjadi satu anjakan paradigma kepada para pelajar untuk lebih mendalami bidang keusahawanan dan keusahawanan sosial di peringkat yang lebih tinggi.

Kamal M.Y atau nama sebenar beliau adalah Mohd Kamal Muhsin Bin Mohd Yunus dilahirkan pada tanggal 30 November 1987 di Hospital Besar Ipoh, Perak. Beliau merupakan pemegang Ijazah Kedoktoran dalam bidang Pengurusan Bisnes di Universiti Sultan Zainal Abidin (UniSZA). Dengan menggunakan nama pena sebagai M.Y. Kamal, beliau aktif dalam penghasilan artikel dan buku yang mana sebanyak 56 buah artikel yang berikhsarkan mengenai pengurusan bakat dan sains sosial telah berjaya diterbitkan diperingkat antarabangsa. Manakala, dua buah buku yang bakal dikeluarkan adalah "Keusahawanan: Konsep dan Asas Pengurusan" dan "Keusahawanan dan Keusahawanan Sosial: Teori, Praktis dan Kajian Kes." Kini, beliau merupakan seorang usahawan dalam bidang latihan dan perundingan.

Lukman Z. Mohamad adalah profesor dalam bidang kerja sosial di Universiti Sultan Zainal Abidin (UniSZA). Beliau memperoleh Ijazah Sarjana Muda Sains Perumahan, Bangunan dan Perancangan dari Universiti Sains Malaysia (1994), Ijazah Sarjana Sains Wilayah (Regional Science) dari University of Liverpool (1996) dan Ijazah Doktor Falsafah Sains Sosial dan Kesihatan (Kerja Sosial) dari University of Durham (2006). Mula berkhidmat sebagai tutor pada tahun 1994, dilantik sebagai pensyarah pada tahun 1996 dan sebagai profesor madya pada tahun 2010 di Universiti Kebangsaan Malaysia. Beliau dilantik sebagai profesor penuh pada tahun 2012 di Universiti Malaysia Kelantan. Pada tahun 2013, beliau berpindah ke Universiti Sultan Zainal Abidin untuk menubuh dan mengasaskan Fakulti Sains Sosial Gunaan. Beliau menjadi dekan pertama fakulti tersebut pada tahun 2014.

Mazdan Bin Ali Amaran merupakan pemegang Ijazah Sarjana Muda dalam bidang Ekonomi dan Ijazah Sarjana dalam Bidang Statistik Gunaan di Fakulti Ekonomi dan Pentadbiran di Universiti Malaya, Kuala Lumpur. Beliau berpengalaman mengajar kursus ekonomi, keusahawanan, pengurusan dan statistik di Universiti Teknologi MARA Seri Iskandar (Perak) dan Machang (Kelantan), serta Kolej Yayasan Pendidikan Cheras IT-Web, Cheras (Kuala Lumpur). Antara buku yang pernah diterbitkan oleh beliau adalah "Melahirkan Usahawan Berjaya Dalam Kalangan Siswazah" dan "Mikroekonomi Dalam Industri Seni". Kini beliau bertugas sebagai pensyarah pengurusan di Universiti Malaysia Sarawak, Sarawak.

